

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله
پرسش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید
www.asebankafinet.ir.**

مقاله پرسش مهر ۱۹

**در سال گذشته چه مهارت‌هایی در مدرسه آموختید و برای امسال در این زمینه چه انتظاراتی
دارید؟**

موضوع :

**آموزش شهروندی، حقوق شهروندی و مهارت‌های زندگی در مدارس با تاکید بر ضرورت و اهمیت
آموزش**

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله
پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید
www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۳	چکیده
۳	کلید واژگان:
۴	مقدمه و بیان مسئله
۵	پیشینه تحقیق
۷	شهروند و شهروندی
۸	معنای شهروندی
۹	آموزش شهروندی
۱۰	دلایل ضرورت آموزش حقوق شهروندی
۱۲	حقوق شهروندی در مدارس عمومی و دبیرستان چگونه باید آموزش داده شود؟
۱۵	شهروندی و مهارت زندگی چه ارتباطی با هم دارند؟
۱۶	فلسفه و روش تفکر درست شهروندی چگونه آموزش داده می شود؟
۱۷	بحث و نتیجه گیری
۱۸	منابع

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله
پرسش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید
www.asebankafinet.ir.**

چکیده

پرسش مهر امال رئیس جمهور محترم در مورد اهمیت مهارت آموزی در مدرسه می باشد . در این میان اهمیت آموزش مهارت شهروندی یکی از مهم ترین مهارت هایی هست که باید به دانش آموزان آموزش داده شود .

مدرسه از مهمترین مکان هایی است که به واسطه آن و با یک برنامه ریزی درست و حساب شده می توان مسائل مهم اجتماعی و فرهنگی را به دانش آموزان آموزش داد. اهمیت آن به حدی است که از آن به خانواده دوم یاد کرده اند. رسیدن به حد مطلوب و مورد نظر نشان دهنده کارایی بیرونی مدارس و نظام آموزش و پرورش می باشد. در این مقاله سعی بر این شده است که مفاهیمی از شهروند ، شهروندی، حقوق شهروندی، و توضیحات تکمیلی نظیر ضرورت و چگونگی آموزش آنها از طریق نظام آموزشی بیان می شود؛ تا بر اساس آن بتوان اهمیت آگاهی از این حقوق را برای دانش آموزان و معلمان و دست اندر کاران آموزش و پرورش توجیه کرد. برای این کار از روش کتابخانه ای استفاده شده است. بر اساس مطالب این مقاله می توان بیان کرد در صورتی ما به حقوق شهروندی دست می یابیم که ابتدا از آنها مطلع شویم و سپس تمام تلاش و همت خود را برای عملی کردن آنها به کار بریم. این کار مستلزم همکاری نهادهای مختلفی از جمله خانواده ، مدرسه و دولت می باشد که هر کدام از این نهادها نیز وظایف خاص خود را دارند. در این مقاله بیشتر بر نظام آموزشی و مدرسه تاکید شده است؛ چرا که یکی از وظایف مهم مدارس انتقال دانش، مفاهیم و مهارتهای مورد نظر به دانش آموزان می باشد .

کلید واژگان: شهروند، شهروندی، حقوق شهروندی، نظام آموزشی

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله
پرشش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید
www.asebankafinet.ir.**

مقدمه و بیان مسئله

واژه شهروند معادل واژه انگلیسی Citizen است که در آن واحد می تواند دارای دو مفهوم باشد. نخست مفهومی که دارای یک منشا تاریخی است، یعنی زمانی که انقلاب های سیاسی بورژوازی در قرن نوزدهم اتفاق افتاد و دولت های جدیدی به وجود آمدند که مدعی شدند مشروعیت خود را دیگر نه همچون دولت های گذشته از بالا (از کلیسا یا از اشرافیت) بلکه از پایین یعنی از «مردم» یا «ملت» می گیرند. از این زمان شهروند به معنی واحد تشکیل دهنده مردم یا ملت است. در این معنا شهروند یک مفهوم کاملا سیاسی و حقوقی است که در قوانین تمام دولت های ملی به آن اشاره شده است. این واحد اجتماعی بر اساس گروهی از قراردادهای اجتماعی یا همان قوانین گوناگونی که در حوزه های مختلف زندگی وجود دارد با دولت پیوند می خورد. مفهوم شهروند معنای دیگری نیز دارد که این معنا بیشتر در کشور ما (ایران) رایج است. در این معنا، به هر یک از ساکنان شهر می توان شهروند گفت زیرا در چارچوب حقوقی و سیاسی گروهی از وظایف و حقوق تعریف شده قرار می گیرند.

لازم به ذکر است که با وجود تمدن بزرگ و کهن کشور ایران و تلاشی که برای تربیت انسان والا وجود داشته است، از مفهوم "شهروند" در طی دوران مختلف تاریخی استفاده نشده است. به عبارت دیگر آنچه در لفظ و کلام یا به صورت حقوق رسمی موجود نبوده است در هنجارهای اجتماعی دوره های مختلف تاریخی جود داشته است که قدیمی ترین الگوی آن نیز از تعلیمات زرتشتی الهام گرفته شده بود.

به هر حال به همان سان که وجود تفکرات و الگوهای شهروندی در غرب به برابری و تساوی افراد نینجامیده است، عدم الگوی نهادینه شده شهروندی در ایران و وجود حکومت های استبدادی نیز مانع خصوصیات مانند تعاون، خودگردانی محلی، پذیرش مسئولیت، وطن پرستی و سایر ارزش های اخلاقی هنجاری شده بودند که

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

مجموعه آدمیت انسان مدنی را تشکیل می دهند. در ایران اولین آشنایی با حقوق شهروندی و ارزشهای آن با انقلاب مشروطیت آغاز شد و با وجود گذشت سالها ی طولانی و تجربه کردن انقلاب بزرگتر و تغییرات بسیار در اندیشه ها هنوز نمی توان گفت در زمینه ی حقوق و تکالیف شهروندی آگاهی عمومی و صحیحی وجود دارد. بنابراین تا زمانی که آگاهی وجود نداشته باشد شناخت و ظایف و امکان انجام تکالیف وجود نخواهد داشت (آشتیانی و همکاران، ۱۳۸۵).

یکی از مسائل مهمی که در رابطه با مفهوم شهروند و شهروندی وجود دارد این است که چگونه می توان آن را تعلیم و آموزش داد تا بر اساس آن شاهد اجرای صحیح آن در جامعه و شناخت وظایف و تکالیف مبتنی بر آن بود. در این رابطه صاحب نظران مدرسه را بهترین مکان برای آموزش و تعلیم این مقوله می دانند. آنها معتقدند چون مدرسه بعد از خانه دومین محیطی است که کودکان و نوجوانان قسمت اعظم وقت خود را در آن سپری می کنند، و نقش مهمی در رشد شخصیت و انتقال دانش و مهارت های زندگی به آنها دارد، در نتیجه آشنایی با شهروند و شهروندی نیز از جمله مهارتهایی است که در مدرسه باید آموزش داده شود و دانش آموزان رده های مختلف تحصیلی باید حقوق، تکالیف و مسئولیتهای شهروندی را در مدرسه فراگیرند. به عبارت دیگر گنجاندن مطالب مهم و ضروری در مورد حقوق شهروندی براساس اصول و قواعد در برنامه درسی و کاربردی ساختن آنها توسط نظام آموزش و پرورش حاکم بر هر کشوری، افراد متعهد و مسئول و آگاه را پرورش خواهد داد که خواهند توانست نظام نماینده - شهروند را (که نظامی عادل و قانونمند است) بنا نهند؛ نظامی که افراد جامعه در آن حق آزادی، حق مشارکت، حق انتخاب و... را داشته باشند. برخی از صاحب نظران نیز ضرورت آموزش شهروندی را پرورش قابلیت هایی در فرد که با افراد دیگر جامعه همزیستی اجتماعی سالمی پیدا کنند می دانند. در واقع فرد با آموزشهایی که در زمینه ی حقوق شهروندی از طریق نظام آموزشی و مدارس دریافت می کنند به فردی مستقل که دارای حس مسئولیتهای اخلاقی و اجتماعی رشد یافته ای باشد تبدیل شود و عضو سودمندی برای جامعه گردد. به همین دلیل آشنا شدن با این حقوق و ضرورت آموزش آنها به شهروندان، مزایای زیادی می تواند داشته باشد. بنابراین آموزش حقوق شهروندی در مدارس ضرورت پیدا خواهد کرد.

پیشینه تحقیق

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

شهروند به نقل از آشوری (۱۳۷۳: ۲۲۱) فردی است در رابطه با یک دولت، که از سویی برخوردار از حقوق سیاسی و مدنی است و از سوی دیگر، در برابر دولت تکلیف هایی به عهده دارد. یا به تعبیر گیدنز؛ به عضو یک اجتماع سیاسی که دارای حقوق و وظایفی در ارتباط با این عضویت است (به نقل از حقیقی، ۱۳۶۵). همچنین وی برای حقوق شهروندی تعاریف زیر را عنوان نموده است.

آنتونی گیدنز: حقوق مدنی را حقوق قانونی همه ی شهروندانی می داند که در اجتماع ملی معینی زندگی می کنند (۱۳۶۷: ۷۹۵).

تی. اچ. مارشال (۱۳۷۳) سه نوع حق در ارتباط با رشد شهروندی تشخیص داده است:

حقوق مدنی: به حقوق فرد در قانون اطلاق میشود. این حقوق شامل امتیازاتی است که بسیاری از ما امروز آن را بدیهی می دانیم اما بدست آوردن آنها زمانی دراز طول می کشید. حقوق مدنی شامل: آزادی افراد برای زندگی در هر جایی که انتخاب می کنند، آزادی بیان و مذاهب، حق مالکیت و حق دادرسی یکسان در برابر قانون است. حقوق سیاسی: به ویژه حق شرکت در انتخاب شدن، رفاه اقتصادی و امنیت مربوط می شود. این حقوق شامل، مزایای بهداشتی و درمانی، تامین اجتماعی در صورت بی کاری و تعیین حداقل سطح دستمزد است.

از آنجا که آموزش شهروندی برای آماده کردن دانش آموزان و افراد از نظر دانش کافی و درک تاریخ ملی و ساختارهای زندگی سیاسی و مدنی تلاش می کند، متوجه خواهیم شد که آموزش شهروندی تنها به آموزشهای مدرسه ای محدود نمی شود بلکه باید درون خانواده، مدرسه، جامعه و محل کار و به وسیله ی سایر نهادها و بنیادهای اجتماعی به صورت آموزش تا پایان عمر افراد ارائه شود (آقازاده، ۱۳۸۵).

یو و فنگ^۱ نیز معتقدند که بر پایه لیبرالیسم و شخصی گرایی، حقوق فردی یکی از دو بعد آموزش و پرورش شهروندی است در حالی که التزام (وظیفه) به عنوان نتیجه میهن پرستی بعد دیگر آموزش و پرورش شهروندی می باشد (یو و فنگ، ۲۰۱۰).

در پژوهشی که دکتر لویسی شهیدی (۱۳۸۵) با عنوان "نوآوری در آموزش، زندگی به شیوه شهروندی را چگونه می توان آموخت"، مطالبی در مورد حقوق شهروندی و آموزش آن آورده است. وی در ابتدا سه نوع حقوق اصلی

^۱ - yu & feng

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

را که حقوق مدنی، سیاسی و حقوق اجتماعی - اقتصادی می باشد را مطرح کرده که امروزه به منزله ی یک امر جهانی تلقی شده که قابل تفکیک می باشند و از نظر اخلاقی سودمند و قابل بهره وری هستند. چنانکه می نویسد:

اولین دسته ی این حقوق (حقوق مدنی)، آزادی های زیر را شامل می شود، آزادی فردی، آزادی افکار و اعتقادات، آزادی بیان، آزادی تحرک، برخورداری از قانونمندی و عدالت.

دسته ی دوم (حقوق سیاسی): شامل آن دسته از آزادیهای فردی است که می تواند یکی از اجتماعات یا احزاب سیاسی وابسته باشد. همچنین با انتخابات رهبران و کنترل سیاسی و قضایی در راه تمرین قدرت مشارکت کند.

دسته ی سوم (حقوق اجتماعی - اقتصادی): عبارتند از امنیت جانی، امنیت مالی، همچنین دارا بودن حق زندگی به مانند یک فرد متمدن و برخورداری از حق آموزشی و تحصیل، عدالت اجتماعی و اقتصادی..

"آموزش شهروندی ملی و جهانی همراه با تحکیم هویت و نظام ارزشی دانش آموزان" مقاله ی دیگری است که توسط دکتر حسین لطف آبادی در سال ۱۳۸۵ نوشته شده است. وی در مقاله ی خود به مواردی از جمله معنای شهروندی، آموزش شهروندی در مدرسه و آموزش فلسفه و روش تفکر درست شهروندی پرداخته است.

شهروند و شهروندی

شهروند^۱ "فردی است در رابطه با یک دولت، که از سویی بر خوردار از حقوق سیاسی و مدنی است، و از سویی دیگر در برابر دولت تکلیف هایی به عهده دارد" (آشوری: ۱۳۷۳، ص ۲۲۱ نقل در حقیقی).

شهروندی^۲ "منزلی است برای فرد در ارتباط با یک دولت که از نظر حقوق بین الملل نیز محترم شمرده می شوند. به حقوق فرد و تکالیف او در برابر دولت رابطه ی شهروندی گویند. که چگونگی آن را قانون اساسی و قوانین مدنی کشور معین می کند. اساسا کسی "شهروند" شمرده می شود که تنها فرمان گزار دولت نباشد، بلکه از حقوق فطری طبیعی نیز بر خوردار باشد و دولت این حقوق را رعایت و از آن حمایت کند. منزلت شهروندی را قوانین هر دولتی تعیین می کند و معمولا تابع دو چیز است: یکی زادگاه، و دیگری ملیت پدر و مادر. شهروندی یک کشور از راه ازدواج با زن و مرد شهروند آن کشور نیز بدست می آید. اما اینگونه شهروندی

^۱. citizen

^۲. citizenship

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرشس مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

معمولا همه حقوق شهروندی (از جمله کسب مشاغل دولتی) را با خود نمی آورد (آشوری : ۱۳۷۳: ۲۲۲، نقل در حقیقی).

مفهوم شهروندی همراه با مفهوم فردیت و حقوق فرد در اروپا پدید آمده است و اساسا کسی شهروند شمرده می شود که تنها فرمانبردار دولت نباشد بلکه از حقوق فطری و طبیعی نیز برخوردار باشد و دولت این حقوق را رعایت و از آنها حمایت کند. (خامی زاده ، ۱۳۸۵). آنتونی گیدنز حقوق مدنی را حقوق قانونی همه ی شهروندانی می داند که در اجتماع ملی معینی زندگی می کنند (گیدنز، ۱۹۸۰: ۷۹۵، نقل در حقیقی). همچنین تی اچ مارشال (۱۹۷۳) سه نوع حق در ارتباط با رشد شهروندی تشخیص داده است، که عبارتند از: حقوق مدنی^۱، به حقوق فرد در قانون اطلاق می شود. این حقوق شامل امتیازاتی است که بسیاری از ما امروز آن را بدیهی می دانیم اما بدست آوردن آنها زمانی دراز طول کشیده است. حقوق مدنی شامل، آزادی افراد برای زندگی در هر جایی که انتخاب می کنند، آزادی بیان و مذاهب، حق مالکیت و حق دادرسی یکسان در برابر قانون است. دومین نوع حقوق شهروندی، حقوق سیاسی^۲ است؛ به ویژه حق شرکت در انتخابات و انتخاب شدن. سومین حقوق، حقوق اجتماعی^۳ می باشند، این حقوق به حق طبیعی هر فرد برای بهره مند شدن از یک حداقل استاندارد رفاه اقتصادی و امنیت مربوط می شود. این حقوق شامل، مزایای بهداشتی و درمانی، تامین اجتماعی در صورت بی کاری، و تعیین حداقل سطح دستمزد است. به سخن دیگر حقوق اجتماعی به خدمات رفاهی مربوط می شود .

معنای شهروندی

همه افرادی که به دنیا می آیند باید به عنوان یک شهروند شناخته شوند و از تمام حقوقی که در اعلامیه ی حق رشد و عهدنامه ی حقوق کودک مقرر شده است، بهره مند شوند. هر فردی به انواع گوناگونی از جوامع، از خانواده و جامعه محلی گرفته تا جامعه ملی و بین المللی و انسانی، متعلق است و باید از تمام حقوق خود در این جوامع برخوردار باشد و مسئولیتهای شهروندی را بر عهده بگیرد (لطف آبادی، ۱۳۸۵). بنابراین همه ی آنان که در ایران یا از خانواده های ایرانی خارج از ایران به دنیا می آیند، شهروند ایران شناخته می شوند و باید از حقوق برابر با سایر هم وطنان خود و اعضای جامعه ی انسانی در سطح بین المللی برخوردار باشند و به تدریج که رشد می کنند از حقوق ویژه کودکان، نوجوانان، جوانان، بزرگسالان و سالخوردگان بهره مند شوند.

^۱ . civil rights

^۲ . political rights

^۳ . social rights

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله

پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

شهروندی فعال و مسئولانه فقط به معنای تعلق به جامعه های گوناگون محلی و ملی و جهانی نیست بلکه به معنای مشارکت فعال در زندگی اجتماعی و نهادهای جمعی نیز هست. این مشارکت مسئولانه نیازمند استفاده درست و منصفانه و مراقبت کننده از منابع عمومی مادی و اجتماعی نیز هست. این مسئولیتهای شهروندی منحصر به افراد نیست بلکه هر نهاد کوچک و بزرگ عمومی (اعم از خصوصی و دولتی) نیز وظیفه دارد حقوق سایر افراد و نهادهای شهروندی خود را کاملا رعایت کند. به بیان دیگر، شهروندی فقط یک مقوله شخصی و فردی نیست بلکه می توان سطوح دیگری از شهروندی، نظیر "شهروندی خانوادگی"، "شهروندی شغلی"، "شهروندی فرهنگی"، و نظایر اینها که در هر یک از موارد فرد دارای حقوق و مسئولیتهای خانوادگی، شغلی و فرهنگی و امثال آن است، نیز در نظر گرفت .

آموزش شهروندی

آموزش شهروندی عبارت از رشد و پرورش دادن ظرفیتهای افراد و گروهها برای مشارکت و تصمیم گیری و عمل آگاهانه و مسئولانه در زندگی اجتماعی و سیاسی و اقتصادی و فرهنگی است. این آموزشها شامل حقوق انسانی، رشد مستمر و همه جانبه، اخلاق و ارزشها، صلح و مسالمت جویی، برابری اجتماعی و حرمت نهادن به تفاوتهاست.

از آنجا که رسانه های عمومی (تلویزیون، رادیو، اینترنت، روزنامه ها و مجلات) نقش مهمی در شکل گیری و تغییر نگرش و اندیشه و رفتار شهروندان دارند و ممکن است حقوق انسانی آنان را مخدوش کنند، و از آنجایی که این کار در همه جای جهان صورت می گیرد، آموزش و شناخت روش ها و عملکردهای رسانه ها و چگونگی اطلاع رسانی درست و نادرست و قضاوت عینی در قبال رسانه ها ضرورت می یابد. در مورد دانش و هنرها نیز، که در عصر کنونی تأثیر عظیمی بر بینش و نگرش و رفتار شهروندان، به ویژه کودکان و نوجوانان و جوانان دارند لازم است آموزشهای کافی به دانش آموزان داده شود.

بعلاوه آموزش شهروندی مهم است چون افراد جامعه باید یاد بگیرند که به نحوی موثر در بهبود بخشیدن به امور گوناگون جامعه محلی و ملی و جهانی مشارکت کنند. تربیت شهروندان فعال و مسئول کمک بزرگی به پیشرفت فردی و اجتماعی و حفاظت از طبیعت و محیط زندگی است. این آموزشها می تواند توسط خانواده و مدرسه و رسانه های همگانی و نهادهای اجتماعی صورت گیرد، اما مسئولیت اصلی آن بر دوش نظام آموزش و پرورش

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرشش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

است که باید به گونه ای عملی و در جریان ارتباطهای دانش آموزان با یکدیگر و با سایر افراد و گروهها از آنان شهروندانی فعال و مسئول بسازد.

از آنجا که ادراک افراد از حقوق و مسئولیتهای شهروندی متفاوت (و گاهی متعارض) است، همه ی افراد نیازمند آموزش شهروندی برای کنش و واکنش مسالمت آمیز در برخورد با تفاوتها هستند. این آموزش ها می تواند در برگزیده راهبردهای گفت و گو، مصالحه، آگاهی یافتن از فوائد تفاوتهای فردی و اجتماعی، رشد ویژگیهای درونی پذیرش تفاوتها و آگاهی از تعارض های تهدید کننده حقوق انسانی (مانند نژاد پرستی، تبعیض جنسی، برتری بینی گروههای معین اجتماعی و فرهنگی و تعصبات فرقه گرایانه) و ضرورت مقابله با آنهاست.

از آنجا که شهروندی یک فرایند مر بوط به تمام عمر است. همه افراد در تمام طول زندگی خود نیازمند آموزشهای متناسب با شهروندی در مراحل گوناگون زندگی هستند. دانش آموزان نیز نیازمند آن هستند که در زمینه های اخلاقی، رشد اجتماعی و دانش و درک درست از جهان آموزش ببینند، در تمام تصمیم گیریهای مربوط به خودشان در خانه و مدرسه و جامعه مشارکت کنند و به عنوان یک شهروند، به صورتی فعال در مناسبات اجتماعی متناسب با احوال خودشان قرار گیرند (لطف آبادی، ۱۳۸۵).

آموزش و پرورش باید به کودکان و نوجوانان کمک کنند تا شهروندانی مسئول، مشارکت کنندگانی فعال در امور زندگی اجتماعی و فرهنگی، یادگیرندگانی موفق و علاقه مند و افرادی متکی به خود و قابل اعتماد بار آیند. وقتی که دانش آموزان به سن نوجوانی و جوانی می رسند مدرسه باید به آنان بیاموزد که چگونه یک زندگی مستقل برای خود ایجاد کنند و علاوه بر مهارتهای ضروری، مشاوره و آموزش لازم در زمینه ادامه تحصیلات، پیدا کردن شغل، استقلال یافتن از خانواده، مدیریت امور مالی خود و آشنایی با قوانین و برقراری ارتباط با ادارات و مسئولان دولتی به آنان آموزش دهد. نوجوانان و جوانان نیازمند ترکیب پیچیده ای از شایستگیهای فکری و رفتاری و مهارت های گوناگون نظری و عملی برای آغاز زندگی مستقل خود هستند و مدرسه باید نقش خود در کمک به آنان را در این امور پیچیده ایفا کند تا بتوانند به زندگی اجتماعی وارد شوند و نقش مستقل خود به عنوان یک شهروند مسئول را ایفا کنند.

دلایل ضرورت آموزش حقوق شهروندی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرشس مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

با ذکر مولفه های حقوق شهروندی می توان به ضرورت آموزش حقوق شهروندی در مدارس پی برد. برخی از مولفه های حقوق شهروندی موارد زیر را شامل می شود:

حق آزادی و اظهار نظر، امنیت فردی، آزادی مهاجرت، آزادی اجتماعات، بر خور داری از محیط زیست سالم، بر خور داری از تسهیلات آموزشی بدون تبعیض، تعهدات دولت به مشورت با جامعه، احترام به عقاید همه، برابری انسانها، ضرورت اشتغال زایی و آموزش برای مردم محلی، آزادی انتخاب و شغل، حق رای دادن و نامزد شدن در انتخابات و... می بینیم که هر کدام از این مولفه ها حق آزادی و اظهار نظر به فرد می دهند. یعنی اینکه فرد می تواند اختیار بیشتری در سیاست گذاری دولت داشته باشد و در این صورت احتمال انعکاس خواسته ها و آرمانهای مردم بیشتر می شود. این مردم عادی هستند که نتایج سیاستهای دولت را عملاً لمس می کنند و تنها اگر مجراهایی کارآمد و منسجم برای فشار آوردن و تاثیر گذاری از پایین وجود داشته باشد، دولت نیز نتایج واقعی عملکردهای خود را منعکس می کند.

حال اگر در مدارس دانش آموزان با آزادیهایی که جزء حقوق مدنی و سیاسی افراد است و از جمله آنها آزادی بیان، آزادی اجتماعات، امنیت فردی و ... آشنا شوند. نه تنها موجب رشد فردی در آنها فراهم می گردد، بلکه باعث افزایش روحیه مشورت، مشارکت، شرکت در تصمیم گیریهای گروهی و توجه به انجام کارهای جمعی در آنها نیز می گردد. لازم به ذکر است که آشنایی دانش آموزان با حقوق مطرح شده و پیوستن به دیگران و تلاش برای هدفهای مشترک، با هدفها یا تصمیم گیری های جمعی و نظارت مردم بر دولت تفاوتی ندارد. چون این حقوق، پایه های اساس چنین قدرتی را برای جامعه فراهم می آورند. در ضمن افراد و دانش آموزان با درک اینکه حقوق آنها مغفول واقع نمی شود و تزییع نمی گردد در انجام کارهای محوله فعالیتها بیشتر و بهتری انجام می دهند.

در کشورهایی که برای شهروندانشان ارزش ویژه ای قائل هستند، رسیدگی به خسارات ناشی از تصمیمات غیر قانونی دولت از طریق دادگاه ها صورت می پذیرد. در مواردی نیز که سوءمدیریتی (مثل غفلت آنان از مسائل، تأخیر در انجام وظایف یا تمایل به خود رأیی) وجود دارد نیز می توان از نمایندگان منتخب در خواست رسیدگی و اصلاح امور را کرد. برای مثال نهادهایی به نام "منشور شهروند" تاسیس شده است که از طریق آن خساراتی که در نتیجه عدم توجه به معیارهای مشخص از سوی دولت بر مردم تحمیل شده است جبران می شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

آمبودزمن^۱ نیز به عنوان یک مقام مملکتی است که مرجع شکایات مردم علیه سازمانهای رسمی و عمومی به حساب می آید. آمبودزمن در کشورهای دانمارک، فنلاند، نروژ سوئد، بریتانیا و فرانسه وجود دارد. در ضمن کشور زلاند نو هم دارای چنین مقامی در دستگاه اداری خود می باشد (بیتهام و بویل، ۱۳۷۶).

حقوق شهروندی در مدارس عمومی و دبیرستان چگونه باید آموزش داده شود؟

طبیعتاً آموزش حقوق شهروندی از وظایف نظام آموزشی و بالاخص مدرسه می باشد. مهمترین هدف یک مدرسه تربیت یک شهروند خوب برای جامعه می باشد (از جمله کشورهایی که در زمینه آموزش حقوق بشر و شهروندی توسط مدارس پیشرفت زیادی داشته است، کشور سوئد می باشد). در مدارس، آموزش حقوق شهروندی باید از تمام مراحل برنامه درسی ملحوظ شود و چنین نباشد که رشته ای جداگانه تشکیل دهد و در بعضی مقاطع به کار برده شود و در بعضی مقاطع دیگر به کار برده نشود.

در دوره دبستان آموزش حقوق شهروندی و حقوق بشر از طریق قصه، حکایت، نمایشنامه و بازی انجام می گیرد؛ برای مثال به عقیده کارکنان آموزش پرورش آمریکا نقالی و نمایشنامه های تئاتر، احترام به حقوق انسان را به دانش آموزان تعلیم می دهد. همچنین در دوره دبستان به منظور آموزش حقوق شهروندی، به کاربردن روشهای مبتنی بر شرکت فعالانه دانش آموزان توصیه شده است؛ مثلاً در ایالات متحده آمریکا به شاگردان سالهای آخر دبستان غالباً مسولیتهایی مثل آماده ساختن تابلو اعلانات و نمایشگاهها استقبال کردن از بازدید کنندگان و کارکردن در دفاتر و کتابخانه مدرسه و همچنین بازدید از ادارات محلی، بنگاههای تجاری و صنعتی و اماکن فرهنگی و تاریخی به منظور آشنایی با حقوق شهروندی به دانش آموزان محول می گردد (لوپسی، ۱۳۶۵).

در برنامه های آموزشی دوره دبیرستان مسلماً فرصت بیشتری برای آموزش حقوق شهروندی به دانش آموزان نسبت به دوره دبستان وجود دارد. در این دوره آموزش مستقیم این حقوق در دروس تاریخ، مطالعات اجتماعی، تعلیمات دینی و ادبیات انجام می گیرد. همچنین در این دوره دانش آموزان برخلاف دوره ابتدائی که از طریق فعالیت های ملموس و عینی با این حقوق آشنا می شوند، می توانند از طریق مطالعه کتب و اسنادی که به آموزش این حقوق پرداخته است آشنایی کافی با این حقوق پیدا کنند (لوپسی، ۱۳۶۵).

^۱. Ombudsman

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

هدفهای آموزش حقوق شهروندی در مدارس ابتدایی عبارتند از:

فهماندن تدریجی این مطلب که مدرسه یک اجتماع است و کمک کردن به دانش آموزان جهت ادغام شدن در این اجتماع.

وادار کردن کودکان به شرکت در زندگی مدرسه و بسط فضائل اجتماعی از قبیل احترام به حقوق دیگران؛ حس همبستگی انضباط و مسئولیت در نزد او.

آموزش دادن به او به اینکه مطابق راه و رسم دموکراسی زندگی کند.

از جمله کارهایی که در این دوره برای تحقق اهداف بالا و همچنین آموزش شهروندی صورت می گیرد عبارتند از:

- ۱- باید به کودکان فهماند که موجودات بشری به هم وابسته اند و همه با هم همکاری دارند.
- ۲- باید با نقل تاریخ مردان و زنان گذشته آرمان برادری، حقیقت، عدالت، شجاعت و همبستگی بشری را در روح کودک دمید.
- ۳- باید به همه کودکان کمک کرد که شهر و کشور خود را بشناسند تا به این واسطه باوظایف افراد و اقشار مختلف آن کشور و کارهایی که آنها انجام می دهند و نیز به نقائص موجود در آن پی ببرند تا به نوبه خود برای بهترساختن زندگی در آن کار کنند.

همچنین در حدود سالهای آخر دبستان کودکان باید قادر باشند که مستقیماً به مطالعه اعلامیه های که سازمان ملل متحد و دیگر سازمانها در این مورد ارائه داده اند و همچنین فصول ساده اعلامیه حقوق بشر بپردازد.

در دبیرستان نیز مانند دبستان، سازمان، روحیه و محیط مدرسه عناصر اساسی آموزش حقوق شهروندی هستند در مقایسه با دبستان، دبیرستان (که در بعضی کشورها مدرسه متوسطه نیز نامیده می شود و ناظر بر جوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله است) امکانات وسیعتر و متنوع تری برای آموزش این حقوق و میدان پهناتری برای آزمون عملی طرق به کار بستن و محترم شمردن این حقوق فراهم می شود. در این دوره در نخستین سالهای دبیرستان روشهای فعالانه همراه با به کارگیری رایج ترین وسایل بصری موجب جلب توجه دانش آموزان به این مقوله

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

خواهند شد. پس از نشان دادن تصاویر، فیلم های متحرک و ثابت در کلاس درس و نیز خبری که مسئله حقوق شهروندی و حقوق بشر را مطرح می کند، باید میان دانش آموزان و معلم در زمینه آزادی بحث و گفتگو وجود داشته باشد. در جریان این بحث معلم باید به روشن شدن ذهن و افکار دانش آموزان کمک کند تا به این واسطه قدرت داوری، قضاوت و انتقاد آنها تکامل پیدا کند. در مقطع دبیرستان نیز مانند دیگر سطوح آموزشی، آموزش مربوط به حقوق شهروندی از آموزش مربوط به تفاهم و همکاری جدایی ناپذیر است. برای مثال در ماده ۲۶ اعلامیه حقوق بشر چنین آمده است که آموزش و پرورش باید روحیه تفاهم، و بردباری را میان همه ی ملتها و همه گروههای نژادی یا مذهبی و همچنین اعضای یک کشور برآورده سازد (کید، ۱۳۵۱).

از دیگر روشهایی که به وسیله ی آن می توان دانش آموزان را با حقوق شهروندی آشنا ساخت مطالعه زندگی مردان و زنان مشهور که در زمینه های مختلف جزء بنیان گذاران این تفکر بوده اند است. این عامل می تواند دانش آموزان را در هر سنی که باشند به شور و شوق در آورد و موجب شود که آنها به انسان بودن خود ببالند.

فعالتهای ویژه از دیگر روشهایی است که کودکان و دانش آموزان به وسیله ی آن و با انجام آن می توانند با حقوق شهروندی آشنا شوند؛ این فعالتهای عبارتند از:

مبادلات، تبادل مکاتبات وسیله آزموده شده ای برای برانگیختن روابط دوستانه بین گروههای دانش آموزان کشورهای مختلف است. روابط مکاتبه ای می تواند شخصی باشد اما غالباً این اقدامی دسته جمعی است که در کلاس آغاز می شود. در این روش دانش آموزان کلاسهای بالاتر به تبادل نظرات و اطلاعات در سطح بالاتری مثلاً در باره برخی مسائل مشخصی نظیر آموزش حقوق زنان در کشورهای مختلف و تبعیضات نژادی می پردازند. مبادلات در بین دانش آموزان ابتدایی اغلب هدفی جز وسعت بخشیدن به افق دید و برانگیختن رابطه دوستی بین آنان ندارد.

باشگاههای تحصیلی و محافل مطالعاتی، از جمله این باشگاهها می توان باشگاههای بین المللی رامشگری یا دراماتیک، باشگاههای یونسکو و گروههای مدرسه ای یا دانشجویی را نام برد. این محافل محل مناسبی برای بحث در باره اخبار روز در زمینه های سیاسی، هنری، فرهنگی، سینمایی، تئاتر و جهانگردی می باشد. در مدارس، این باشگاهها توسط خود دانش آموزان تشکیل می شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پریش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

نمایشگاهها و نمایش، این مراسم اغلب مرحله نهایی کارهای است که برای تفاهم و احترام به حقوق یکدیگر انجام می گیرد. این فعالیتها هر چند محدود هم که باشند از لحاظ آموزش و پرورش دارای ارزش است. چون که نقش عمده ای را در تربیت جوانان بازی می کند. دانش آموزان از اینکه کارهایشان مورد نمایش قرار می گیرد احساس غرور می کنند و از طرفی دیگر نیز سایر دانش آموزانی که از دست آوردهای این دانش آموزان دیدن و استفاده می کنند مجذوب هدفهای آنان شده و این نیز باعث تبادل و همکاری میان آنها می شود.

در خدمت اجتماع بودن، این قبیل فعالیتها رابطه نزدیکی با قسمت عملی آموزش حقوق شهروندی دارد و کارهایی مثل اداره مراکز تربیتی و اردوگاههای تعطیلات، شرکت کردن در امور اصلاحات شهری و حفاظت جاده ها است. برخی کلاسها خانواده های محتاج را مورد حمایت یا کمک قرار می دهند و داوطلبانه به دیدار افراد سالخورده ای که به تنهایی زندگی می کنند می روند. شرکت در این گونه فعالیتها کودکان را در مقابل مسائل واقعی کشور قرار می دهد و حس وظیفه اجتماعی را در آنان تقویت می کند (کید ، ۱۳۵۱).

شهروندی و مهارت زندگی چه ارتباطی با هم دارند؟

مفهوم شهروندی در درجه اول، دارای وجوه مشترک با مهارت های زندگی در سطح محلی و ملی است و در درجه دوم، با مهارت های زندگی در جامعه ی جهانی ارتباط دارد. درچنین دیدگاهی است که نه بر اساس رویکرد روان شناسی فردیت و اجتماعی جوامع پیشرفته صنعتی بلکه بر پایه روش زندگی ایرانی، می توان مهمترین مهارت های مورد نیاز دانش آموزان نوجوان و جوان را برای زندگی سعادت مندانه ای فراهم نمود.

مهمترین مهارتهایی را که می توان برای دانش آموزان پیشنهاد داد به شش گروه قابل تقسیم است. اولین گروه از مهارت ها که دانش آموزان باید یاد بگیرند، شناخت زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی، ملی و دینی در کشور، است. دومین گروه از مهارت ها که دانش آموزان باید یاد بگیرند، این است که دانش آموزان سلامت جسمی، بهداشت فردی و زیست محیطی را حفظ کنند و بهبود بخشند تا زندگی برای آنان و دیگران آسانتر شود. گروه سوم از مهارت ها، آن است که نوجوانان و جوانان دانش آموز یاد بگیرند که نظم و قانون مداری و عدالت را در همه حال رعایت کنند و در همه ی اموری که انجام آنها بر عهده ی آنان است، احساس مسئولیت داشته باشند. چهارمین گروه از مهارت ها این است که دانش آموزان مناسبات سالم اجتماعی، نظیر هم دلی، هم دردی، کمک

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله

پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

رسانی، رشد مهارت‌های زبانی توانایی بر قرار کردن ارتباط موثر و ثمر بخش با دیگران، بده بستن برابر و عادلانه، دوست داشتن هم زبانان، همراهان، هموطنان و انواع دیگر ارتباط‌های مبتنی بر کرامت انسانی را فرا بگیرند. گروه پنجم از مهارت‌ها، که اهمیت ویژه‌ای در هویت و شخصیت و زندگی فردی و خانوادگی و اجتماعی نوجوانان و جوانان دارد، مهارت‌های شغلی است. ما از این بابت در کشور خود مشکلات بی شماری داریم و جا دارد آموزش و پرورش، هم با فراهم کردن زمینه‌های مهارت‌های شغلی در ذهن و روحیه و رفتار تمام دانش آموزان (مانند دقت و نظم و مسئولیت و پی گیری و نو آوری و شکل گیری درست هویت شغلی) و هم در برنامه ریزی های آموزش فنی و حرفه ای سطوح بالاتر تحصیلی از نظر آموختن دانش و مهارت‌های تخصصی به نوجوانان و جوانان و ایفای نقش و اعمال فشار بر نهادهای مسئول تأمین فرصت‌های شغلی برای جوانان، نقش حیاتی خود را به درستی ایفا کند. گروه ششم از مهارت‌ها این است که دانش آموزان در هر سنی خود را چنان که هستند و بدان گونه که می توانند باشند، به درستی بشناسند و شیوه ی زندگی خود را بر اساس توانایی ها، استعدادها، هدف‌های کوتاه مدت و میان مدت و دراز مدت و در راستای تحقیق باورها و آرزوهایی که دارند، سازماندهی کنند. ویژگی‌های شهروندی نیز بخش جدایی ناپذیر از همین مهارت‌هاست و همان گونه که شاهد هستیم، مهارت‌های شماره ی یک تا پنج در زندگی شهروندی، اهمیت بیشتری دارند و مهارت شش زمینه ساز مهارت‌های شهروندی است.

فلسفه و روش تفکر درست شهروندی چگونه آموزش داده می شود؟

آموزش شهروندی ملی و جهانی به دانش آموزان موجب افزایش مشارکت و تصمیم گیری درست در زمینه مسائل دور و نزدیک زندگی اجتماعی و فرهنگی می شود، این آموزش نیازمند انواع مهارت های تفکر (به ویژه جست و جوگری، تفکر منطقی، تفکر حل مسئله، تفکر مراقبت کننده، تفکر خلاق و تفکر نقاد) است. برای این منظور راهبردها روش‌های گوناگون آموزش فلسفه و درست اندیشیدن به دانش آموزان وجود دارد.

روش‌هایی که ماتیو لیپمن (۱۹۸۸ و ۱۹۹۳) ارائه کرده و "انجمن پیشبرد جست و جوهای فلسفی و باز تاب آن در آموزش و پرورش" آنها را گسترش داده است، بر رابطه ی نزدیک فکری معلم و دانش آموز و ایجاد انگیزه برای آغاز یک بحث و گفت و گو از طریق طرح یک داستان، یک قطعه شعر، بیان یک واقعه، و ارائه ی یک تصویر یا یک مطلب از کتاب و روزنامه و امثال آن، تاکید دارد. پس از ایجاد انگیزه، فرصتی به دانش آموزان داده می شود تا به تفکر بپردازند و سپس گفت و گوهای گروهی خود را آغاز کنند. این گفت و گوها از ارائه ی اطلاعات ساده شروع می شود و هر مطلبی که ارائه می شود مقدمه جستجوگری و طرح سوالات دقیق تر برای تعمق بیشتر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

درباره آن است. کار معلم، که نقش تسهیل کننده گفتگوها را دارد این است که انگیزه اولیه را ایجاد کند، واسطه ی طرح سوالات بیشتر باشد، و راهبردهای مناسب برای بحث و گفتگوها ی ثمر بخش را ارائه دهد (لطف آبادی، ۱۳۸۵).

این آموزش ها، افزون بر یادگیری درست اندیشیدن، باعث رشد امنیت و عزت نفس، اعتماد متقابل، مهارتهای عاطفی، مهارتهای یادگیری گروهی، مهارتهای بین فردی و حل مسأله، فهم و پذیرش دیدگاههای متفاوت، رشد هویت جمعی و بهبود مناسبات شهروندی می شود. این بحث ها و گفتگوها می توانند به ایجاد گروه های جستجوگری فلسفی در مسائل گوناگون نیز بینجامد و مدرسه را به مکان پژوهش و کوشش برای اندیشه درست تبدیل کنند.

با چنین دیدگاهها و برنامه ها و اقداماتی است که می توان آموزش شهروندی ملی و جهانی همراه با پرورش اندیشه ی درست و تحکیم هویت و نظام ارزشی دانش آموزان ایران را تحقق بخشید.

بحث و نتیجه گیری

اساس و بنیاد هر جامعه فرد است و آزادی افراد شرط لازم برای آفرینش و خلاقیت و تغییر اجتماعی است. البته آزادی افراد حاصل تناقضات سیاسی خاص دموکراسی است که تحولات قوانین را با ضمانت مشروع و موثر برای راهبردهای زندگی اجتماعی افراد (شهروندان) امکان پذیر می کند. اغلب تصورات مربوط به مفهوم شهروندی که در دنیای امروز جریان دارد، ظاهراً بر اساس تسلسل این الهامات و آرزوهای بزرگ بنا نهاده شده است. اما تصور ذهنی از وجود شهروندی در سطحی جهانی که در پاره ای از موارد به سهولت رشد می کند، مطمئناً امروزه چیزی به غیر از یک دید احترام آمیز نیست و مفهوم آن کمتر با واقعیت همراه است. پس اگر متقاعد شویم که آموزش به شیوه ی شهروندی می تواند وسیله اجتماعی صحیحی برای مشارکت در تهذیب یک فرهنگ معنوی جهانی باشد و همچنین موجب تشابه و تجانس بین فرهنگها و سر آغازی برای عملکردهای مشترک باشد. در نتیجه چنین آموزشی باید شناسایی و مشخص شود. در این مقاله سعی شد با ارائه تعاریفی از شهروند و مفاهیم مرتبط با آن، طرح این مفاهیم از طریق نظام آموزشی مورد تاکید قرار گیرد. در ضمن آشنا ساختن دانش آموزان و معلمان با چنین حقوقی، و آگاهی به اهمیت و ضرورت آنها باعث می شود که در زندگی اجتماعی سیاسی، مدنی و غیره به نتایج مطلوب و مورد نظر دست یابند. این بدان معناست که بپذیریم و باور کنیم که علاوه بر حصول موافقت رسمی این حقوق از طرف کشورها به وسیله تریبونهای سیاسی بین المللی، باید جریان تدریجی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله پرشش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

و منصفانه این آموزش در ساخت یک فرهنگ همه گیر و مبتنی بر صلح و دموکراسی موثر بوده و در زندگی روزمره شهروندان جریان داشته باشد (شریفی، ۱۳۸۵).

طبق تحقیق انجام شده، ضرورت آموزش حقوق شهروندی از جمله موضوعات مهم برنامه درسی نظام آموزشی و مدارس می باشد و معلمان و دست اندرکاران نظام آموزشی نقش مهمی در این زمینه ایفا می کنند. آموزش این حقوق شهروندی برای دانش آموزان نقش حیاتی دارد زیرا تنها با شناخت این حقوق و آگاهی کامل از آنها و عمل به آنها خواهند توانست نظام نماینده- شهروند که مبتنی بر عدالت و اجرای قوانین و داشتن آزادی و حق مشارکت و ... می باشد را در جامعه ی خود محقق سازند و از بنا شدن جامعه ای با نظام ارباب - رعیتی جلوگیری کنند. البته این دغدغه فکری یعنی وجود نظام قانونمند و عادل از زمانهای بسیار دور مورد توجه بوده است، اما آنچه مد نظر بوده است در حد شعار باقی مانده و جامعه نتوانسته به آرمان خود که دست یابی کامل به نظام نماینده - شهروند است، جامعه ی عمل پیوشانند. بنابراین نهادهای مختلف از جمله، خانواده، دولت و به ویژه مدارس باید برنامه ریزی بیشتری در این مورد انجام دهند.

منابع

آشتیانی ، ملیحه؛ فتحی وارجارگاه؛ یمنی دوزی سرخابی، محمد (۱۳۸۵). لحاظ کردن ارزشهای شهروندی در برنامه درسی برای تدریس در دوره دبستان. فصل نامه نوآوریهای آموزشی، شماره ی ۱۷.

آقازاده ، احمد (۱۳۸۵). اصول و قواعد حاکم بر فرایند تربیت شهروندی و بررسی سیر تحولات و ویژگیهای این گونه آموزشها در کشور. فصل نامه نوآوریهای آموزشی.

حقیقی،ابراهیم.حقوق شهروندی .قابل دسترس در سایت <hagh40@gmail.com>

خامی زاده، رقیه (۱۳۸۵). حقوق شهروندی. فصلنامه اصلاح و تربیت، شماره ۵۱.

لطف آبادی، حسین (۱۳۸۵). آموزش شهروندی ملی و جهانی همراه با تحکیم هویت و نظام ارزش دانش آموزان.. فصل نامه نوآوریهای آموزشی، شماره ی ۱۷.

لویسی شهیدی (۱۳۸۵). زندگی به شیوه ی شهروندی را چگونه می توان آموخت. فصل نامه ی تکنولوژی آموزشی، شماره ۱.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این مقاله
پرسش مهر به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید
www.asebankafinet.ir.**

بیتنام، دیوید؛ بویل، کوین (۱۳۷۶). دموکراسی چیست (ترجمه ی شهرام نقش تبریزی). تهران: ققنوس.

کید، شیلا (۱۳۵۱). پیشنهادی چند برای آموزش حقوق بشر (ترجمه پیرویز همایون پور). تهران : انتشارات فرانکلین

- Jianxing yu, Lao feng (۲۰۱۰). Civic education and transition Governance in china.

PEACE

REVIEW.PALO

ALTO.